

Muistio
19.6.2023

TOIMINTAKERTOMUS TEKÖÄLY 4.0 -OHJELMA

Elinkeinoministeri Mika Lintilä asetti Tekoäly 4.0 -ohjelman ohjausryhmän (puheenjohtaja Jussi Herlin, Kone Oyj) 11.11.2020. Ohjausryhmän tehtäväksi asetettiin muodostaa tilannekuva ja tehdä ehdotus neljännen teollisen vallankumouksen ja siihen liittyvän edistyksellisen digitalisaation nyky- ja tavoitetilasta sekä tehdä ehdotuksia tarvittavista toimenpiteistä Suomessa. Ohjelman toimikausi päättyi maaliskuussa 2023.

Ohjelman toiminta-ajatuksena oli synnyttää kestäväää kasvua ja työllisyyttä vauhdittamalla yritysten tuottavuuskehitystä, talouden rakennemuutosta ja näissä tarvittavia digi-investointeja. Ohjelmalla pyrittiin vastaamaan Suomen erityisiin digitalisaatiohaasteisiin, kuten digi- ja TKI-investointien matala taso, pk-yritysten arvonluonnin uudistumisen hitaus ja viiveet strategisissa satsauksissa liiketoiminnan digitalisaation edistämiseen Suomessa.

Tekoäly 4.0 –ohjelman tavoitteeksi asetettiin “Suomesta voittaja kaksoissiirtymässä”, jossa kaksoissiirtymällä tarkoitetaan yhtäaikaista digitaalista ja vihreää siirtymää. Ohjelmalla pyrittiin edistämään valmistavan teollisuuden pk-yritysten arvonluonnin uusiutumista ja digitaalisten kyvykkyyksien kasvattamista. Tekoäly 4.0. ohjelman visioksi muodostui, että vuonna 2030 suomalainen teollisuus on puhdasta, tehokasta ja digitaalista.

Ohjelman puiteissa julkaistiin kaksi väliraporttia. Loppuraportti julkaistiin lokakuussa 2022. Ohjelma siirtyi huhtikuussa 2021 toimeenpanovaiheeseen ja samassa yhteydessä julkaistiin ohjelman ensimmäinen väliraportti, jossa ohjausryhmä tunnisti ohjelman keskeiset haastealueet ja teki ehdotuksen ohjelman tavoitteista sekä niiden ympärille perustettavista temaattisista alatyöryhmistä. Temaattiset alatyöryhmät keskittyvät teknologiajohtajuuteen, vihreään siirtymään, pk-yrityksiin, EU-ulottuvuuteen sekä teknologiaviestinnän tolkkullistamiseen.

Syksyn 2021 aikana haastealueiden ympärille perustetut temaattiset alatyöryhmät työstivät yhdessä laajan sidosryhmäverkoston kanssa toimenpide-ehdotuksia tunnistettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Toinen väliraportti, joka julkaistiin joulukuussa 2021, esitteli alatyöryhmien työn tuloksena yhteensä 86 toimenpide-ehdotusta.

Temaattiset alatyöryhmät työstivät, tiivistivät ja kirkastivat toimenpide-ehdotuksia kevään ja alkusyksyn 2022 aikana. Ohjelman loppuraportti ”Suomi kaksoissiirtymän suunnannäyttäjänä – Tekoäly 4.0 –ohjelman loppuraportti” julkaistiin lokakuussa 2022. Loppuraportissa on tunnistettu ne keskeiset alueet, joita kehittämällä päästään kohti ohjelman tavoitteita ja suuntaa, jossa Suomi toimii kaksoissiirtymän suunnannäyttäjänä. Ohjelman loppuseminaari järjestettiin Säätytalolla 10.2.

PK-yritysten viestintäkampanja (kevät 2023)

Tekoäly 4.0 –ohjelman puitteissa valmisteltiin pk-yrityskampanja, jonka avulla tuotiin konkreettisesti esiin, miten digitalisaatio vaikuttaa yritysten toimintaympäristöön ja millaista liiketoiminnallista hyötyä digitalisaatio ja nousevien teknologioiden soveltaminen voivat tarjota eri aloilla toimiville yrityksille.

Pk-yrityskampanjan puitteissa valmisteltiin neljä lyhyttä videota, joissa esimerkkitapausten avulla pyrittiin pureutumaan erityisesti kysymyksiin, miten digitalisaatio vaikuttaa eri aloilla toimivien yritysten toimintaan ja millaisia liiketoimintamahdollisuuksia uudet teknologiat luovat. Yritykset ovat itse parhaita asiantuntijoita kertomaan näistä aiheista, joten videoissa yritysten edustajat itse kertoivat digitalisaation ja teknologian vaikutuksista liiketoimintaansa.

Tekoäly 4.0 –ohjelma on keskittynyt valmistavan teollisuuden pk-yrityksiin, ja yritykset valikoituivat kampanjaan temaattisten painotusten perusteella.

LIITTEET

Liite 1. Loppuraportti ”Suomi kaksoissiirtymän suunnannäyttäjänä – Tekoäly 4.0 –ohjelman loppuraportti”

Liite 2. Tekoäly 4.0 –ohjelman ohjausryhmän ja sihteeristön kokoonpano

Liite 3. Tekoäly 4.0 –ohjelman loppuseminaarin ohjelma